

Redactie en contactpersoon: Rolf F. Lang, Löbauerweg 13, 12587 Berlin-Friedrichshagen, e-mail: rolf.lang@gmx.de.

De "Friedrichshagener Hefte" kosten tussen de 5,- en 15,- DM. 'Dichterkreis'-Museum en antiquariaat K. Brandel: Scharnweberstraße 59, 12587 Berlin-Friedrichshagen (tel./fax: 30-641 11 60), geopend van wo-vr 12.00-18.30, za 9.00-12.00 uur. Daar kunnen de genoemde publicaties besteld worden.

Informatie op Internet: www.friedrichshagener-dichterkreis.de

München

Jaap Grave

Doktoranden- und Habilitantenkolloquium 2000 in Münster.

Het wordt langzamerhand een mooie traditie. Jaarlijks gaan de doctorandi en 'habilitandi' van de Duitse neerlandistiek een weekend lang samenzitten om hun onderzoeksplannen en -resultaten aan elkaar voor te stellen en te becommentariëren. Nadat de universiteit van Oldenburg al twee keer als gastuniversiteit was opgetreden, was het tijdens het weekend van 13 en 14 mei 2000 de beurt aan Münster. Er waren 26 deelnemers, afkomstig van 9 Duitse en 3 buitenlandse universiteiten. Als gasthoogleraren werden dit jaar Prof. Dr. Geert Claassens van de K.U.Leuven en Prof. Dr. Hermann Niebaum van de R.U. Groningen uitgenodigd. Voorts waren er een aantal belangstellende gasten aanwezig, maar vooral jonge en enthousiaste onderzoekers.

De studie van het Middelnederlands werd met twee promotie-onderzoeken vertegenwoordigd. Stephanie Heth lichtte toe hoe zij de Middelnederlandse vertalingen van de *Dialogorum libri quattuor de vita et miraculis patrum italicorum et de aeternitate* van Gregorius de Grote wil bekijken om zo vat te krijgen op hun rol bij de ontwikkelingen in de Middelnederlandse literatuur van de veertiende eeuw. Gerard Steyger presenteerde het concept van zijn variabelenlinguïstisch onderzoek van de oorkonddentaal in Twenthe tijdens de 14de en 15de eeuw en stelde een case-study voor. Eveneens taalkundig onderzoek, maar dit keer naar taalverschijnselen uit de jaren negentig van deze eeuw, wordt door Daria Dynowska verricht. Zij ging in Nederlandse, Duitse en Poolse kranten na op welke manier de verslaggeving over Europese aangelegenheden verloopt en maakte hiervan een contrastieve analyse. Contrastief taalkundig onderzoek presenteerde

ook Claudia Müller. Haar belangstelling gaat naar de fonetiek en fonologie van het Nederlands en Afrikaans, die zij via experimenteel onderzoek bij Nederlands- en Afrikaansleerders wil bekijken.

In de sectie moderne literatuur werden twee habilitatieprojecten en twee promotieproefschriften voorgesteld. Jan Oosterholt presenteerde een nieuw hoofdstuk van zijn inmiddels al gevorderde studie over negentiende-eeuwse poëzieopvattingen in Nederland. Hij concentreerde zich dit keer op de genre-opvattingen van Potgieter. Ute Langner plant een habilitatie-onderzoek naar 'Travestie-Erzählungen in der niederländischen Literatur 1700-heute' en presenteerde naast het concept hiervoor ook een casestudy over *De Bredasche heldinne* (1751). Nieuw terrein werd betreden door Cornelia Kun, die in een proefhoofdstuk aantoonde hoe geweldwaarneming in recente romans gendergecodeerd is: 'Gewalt liegt im Auge des Betrachters'. Katharina Feigel presenteerde de eerste resultaten van een onderzoek naar de receptie van Cees Nooteboom in Duitsland. Zij voorziet in dit kader ook een evaluatie van een tekstgeoriënteerde en institutionele benadering van het receptie-onderzoek. Een laatste onderdeel van het programma werd door Herbert van Uffelen verzorgd. Hij maakte de deelnemers wegwijs in de mogelijkheden van het Internetproject „Coördinatiepunt Nederlandstalige literatuur voor het buitenland“. Er werd gebrainstormd over de verdere ontwikkelingsmogelijkheden van dit coördinatiepunt. Een kleine 'denktank' zal zich hier in de toekomst mee bezig houden.

De positieve ervaringen en indrukken die tijdens eerdere bijeenkomsten in Oldenburg werden opgedaan, werden ook in Münster weer bevestigd. Er wordt in de Duitse neerlandistiek degelijk en gevarieerd onderzoek verricht. Deelnemers en gasten zijn enthousiast over dit initiatief, dat onderzoekers een unieke kans biedt om op een vriendschappelijk maar professioneel forum hun werk te presenteren. De Nederlandse Taalunie maakt dit alles financieel mogelijk. Volgend jaar afspraak in Leipzig.

Münster

Lut Missinne

Felix-Timmermans-Gesellschaft feiert zehnjähriges Bestehen

Ungeachtet der großen Erfolge, die die niederländische Literatur im letzten Jahrzehnt nicht zuletzt dank Bestsellerautoren wie Harry Mulisch, Cees Nooteboom, Margriet de Moor, Leon de Winter oder Maarten 't Hart in